

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaali ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 1–2 • Perjantaina 14. tammikuuta 2005

56. VUOSIKERTA

Irtonumerohinta 1 €

**LAATUA
EDULLISUUTTA
AMMATTILAISelta**

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/
kivi-istutustyöt
- Sormuksien
valmistus
- Ja nyt myös
lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIIKE
Juhani Lankinen Ky
Kauppalankatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintaloa vastapäätä)

Vaienneet temppelit ja hiljentyneet kirkkokummut

Lähde: Paavo Koposen Karjalan kirkkokummut

Rautu oli yksi Kanaksen rajakunnista. Sillä oli neljä peninkulmaa rajaa Venäjän kanssa. Sen luterilainen seurakunta oli perustettu pian vuonna 1617 solmitun Stolbovan rauhan jälkeen. Raudun kuudesta kirkosta viimeinen valmistui vuonna 1926.

Raudussa oli kolme luterilaista hautausmaata. Varikselan hautausmaan multiin siunattiin viimeiset vainajat 1800-luvun viimeisinä vuosina. Sen jälkeen käytettiin kirkon vieressä sijaisevia vanhaa ja uutta hautausmaata. Kirkon vierestä saivat leposijansa myös itsenäisyytemme ajan kolmen sodan sankarivainajat.

Raudun Palkealan kylässä oli Palkealan ortodoksisen seurakunnan keskus kirkkoineen ja kalmistoineen.

Raudun luterilainen seurakunta

Raudussa oli vielä Suomen itsenäistymisen hetkellä Charles Bassin suunnittelema vuonna 1823 valmistunut kahtamoinen. Sen erotti tyylillisesti muista kahtamaisista ristikeskukseen päälle rakennettu korkea ja kaksinivelinen lanterniini, oikeastaan torni. Tämä arvokas puukirkko paloi vapaussodan aikaisen taistelujen sytyttämänä keväällä 1918. Kirkon tuhoututtua rautulaiset kokoontuivat jumalanpalveluksiinsa pitäjäntupaan, kunnes vuonna 1926 valmistui seurakunnan viimeinen kirkko, arkkitehti Bertil Mohellin suunnittelema tiilikirkko.

Mohell piirsi erityisen vankan pitkäkirkon. Sen länsipäädyssä oli seinästä hieman esiin työntyvä nelikulmainen, leveä ja matalahko torni. Kuorin puoleisessa itäpäädyssä oli pieni matala sakasti. Satulakaton harjalla oli pieni lanterniini, ja kumpaakin lapetta elävöittivät kattoikkunat sekä sivulaivan katon kaltainen poikittaisharja. Pitkillä sivuseinillä oli korkeat ja kapeat goottilaistyylliset ikkunat. Ulkoseinät oli muurattu puhtaaksi punatiilistä.

Kirkon sisäkatteena oli puurunko, joka oli päällystetty ruutuihin sommitellulla pahvilla. Kirkkosali oli kolmelaivainen. Sen länsipäässä oli urkuparvi, molemmilla pitkillä sivuilla jykävien pylväiden kannatta-



Raudun tiilikirkko, jonka suunniteli Bertil Mohell, valmistui 1926. Suomalaiset pioneerit räjäyttivät kirkon talvisodan ensimmäisenä taistelupäivänä.

Rautu

mat lehterit. Kirkon urut, jotka asennettiin jo ennen kirkon vihkimistä, olivat 25-äänikertaiset. Alttaritaulua kirkossa ei ollut, vaan sen korvasi kookas musta risti, jonka taustalle oli maalattu sädekehä. Kirkkosalin ja sakariston lisäksi kirkon itäpäässä oli erillinen rippikoulusali.

Uusi kirkko oli edeltäjänsä pienempi, mutta sen 1 000 istumapaikkaa riittivät, ja seurakuntalaiset olivat tyytyväisiä saatuaan ajanmukaisen sekä talvella-kin lämpimän ja kodikkaan kirkon.

Omat räjäyttivät kirkon

Rajakuntana Rautu joutui talvisodan yllättäessä heti taistelujen ensimmäisenä päivänä tappotantereeksi. Vähäiset suomalaisjoukot eivät perääntymään joutuessaan halunneet jättää Raudun kirkkoa vihollisen tukikohdaksi, vaan räjäyttivät sen jo ensimmäisenä sotapäivänä. Kirkon portaat ovat nyt sen paikalle raken-

netun kulttuuritalon portaina. Vanhasta kirkkotarhan kiviaidasta on myös säilynyt palanen.

Seurakunnan vanhin hautausmaa on Varikselassa, vajaan puolen kilometrin päässä kirkon paikasta pohjoiseen. Sen täytyttyä 1890-luvulla vihittiin toinen hautausmaa kirkon vierustalle, ja sitä laajennettiin myöhemmin vielä uusimmalla hautausmaalla. Kirkkotarhan sankarihautoihin, jotka ovat uuden hautausmaan puolella, on siunattu 23 vapaussodan, 35 talvisodan ja 124 jatkosodan sankarivainajaa.

Vuonna 1921 rautulaiset paljastivat Ilmari Virkkalan suunnitteleman vapaussodan sankaripatsaan, harmaasta graniitista veistety, polvistuneen ja Karjalan vaakunaa kilpenään pitävän mieshahmon. Patsaan jalustaan oli kaiverrettu vapaussodassa kaatuneiden rautulaisten nimet.

Venäläiset ovat rakentaneet hautausmaan päälle kerrostaloja ja hävittäneet

kaiken hautoihin viittaavan. Vapaussodan sankaripatsasta tai edes sen paikkaakaan ei ole löytynyt. Rautulaisten päästessä kotiseudulle oli hautausmaan paikasta kertomaan säilynyt vain yksi hautakivi ja ruumishuoneen kellari.

Hautausmaan uudella puolella on vielä rakentamiselta säästynyt maata. Rautulaisten pitäjäseura on sopinut sen suojelemisesta Raudun eli nykyisen Sosnovon kunnan johdon kanssa. Pitäjäseura pystytti kesällä 1995 korkean harmaasta graniitista veistetyin muistokiven hävitetyissä haudoissa lepäävien rautulaisten muiston kunnioittamiseksi. Patsas on noin 40 metrin päässä sankarihaudoista.

Hautausmaan kunnostamisen pulmana on, että alue näyttää olevan sosnovolaisen mielestä tärkeää rakennusmaata. Niinpä kaikista puheista ja sopimuksista huolimatta rakentaminen hautausmailla on jatkunut. Rautulaiset yrittävät edelleen löytää seudun venäläisten ja inkeriläisten asukkaiden avulla sankaripatsasta ja sen peruskiviä, jotta voisivat pystyttää alku-



Sisäsiyuilla TÄNÄÄN

Luontokuvanäyttely	
Mellilän Autossa	3
Elisenvaara 9.8.1941	4-5
Hannukaisten sukuseura	4-5
Henkilökuvassa Veikko Rastas	6
Etsimen edessä Olavi Ala-Nissilä	7
Onnea 90-v. Loimaan Lehdelle	8

peräiselle paikalle entisen tai uuden sankaripatsaan.

Palkealan ortodoksinen seurakunta

Palkealan kylässä oli aikoinaan samannimisen pogostan keskus. Vuonna 1865 perustettuun Palkealan ortodoksiseen seurakuntaan kuuluivat Raudun, Metsäpirtin, Sakkolan ja Vuokselan pitäjien ortodoksit. Seurakunnalle rakennettiin Apostoli Andreaksen ja apostoleinvertaisen Maria Magdalenan muistolle pyhitetty kirkko, jonka Pietarin metropoliitta Isidor vihki 3.10.1865.

Kirkko veistettiin hirrestä ja vuorattiin vaakalau-doituksella. Sisältä kirkko oli rapattu. Kirkkoon mahtui noin 600 sanankuulijaa. Sen kellotornissa oli viisi kelloa. Kirkko kunnostettiin viimeksi vuonna 1939, ja se jäi talvisodassa ehyenä venäläisten käsiin, mutta nämä purkivat välirauhan aikana siitä sisustuksen, katon, seinien yläosan, ovet ja ikkunat. Sitä ei korjattu jatkosodan aikana. Nyt kirkko on täysin hävitetty.

Raudun Vakkilassa oli pieni profeetta Eliaan muistolle pyhitetty tsasouna. Sekin kunnostettiin vuonna 1939, mutta vaurioitui talvisodassa ja on nyt tuhoutunut.

Palkealan seurakunta vihki vuonna 1865 kirkkotarhaansa hautausmaan, johon viimeisinä vuosina ei enää haudattu vainajia. Siihen oli siunattu myös Suomen tunnetuin Kanteletarun laulaja, vuonna 1904 kuollut Larin Paraske. Hänen haudalleen pystytettiin vuonna 1911 muistomerkki, jonka venäläiset olivat hävittäneet muiden hautakivien tavoin. Rautulaisten pitäjäseura pystytti vuonna 1992 Metsäpirtissä Larin Parasken haudalle entisen kaltaisen hautakiven sekä vuonna 1993 kirkon raunioille kivisen muistomerkkin.

Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnan kokous

pidetään lauantaina maaliskuun 12. päivänä 2005 Loimaalla.

Kiitos-juhla

Kurkijokelaisessa oli ilmoitus, että pitäisi valita lahjakas ja arvostettu tämän kauniin ja ihanan maan arvostettu hoitaja. Minun mieleeni niitä on paljon ollut siitä asti, kun Suomi julistautui itsenäiseksi. Luoja on lahjoittanut tätä maata hoitamaan suuren määrän monin ihanin lahjoin varustettuja henkilöitä. Meillä on ollut toistakymmentä presidenttiä, jotka kaikista kovista ajoista jaksoivat viedä Suomen kansaa uurastaen eteenpäin.

On myös ollut monenlaisia lahjoja saaneita, jotka monin tavoin suorittivat hyviä taitoja kansan hyväksi, laulaen ja soittaen viihdyttivät kovasti kärsinyttä kansaa. Niitä on runsain määrin Suomessa. Ja paljon oli Kurkijoellakin, oli presidentti Relander, oli soittaja Äikää, oli Arokallio pappina, Hakulinen hiihtäjänä ja lukuisia urkujen soittajia ja torvisoittokunta ilahduttamassa aina juhlamenoja.

Minun mielestäni pitäisi viettää yhteinen kiitosjuhla näiden menneiden hyvien lahjojensaajien (ja –antajien) kunniaksi ketään unohtamatta. Hehän ovat ansainneet meiltä kaikilta suuret kiitokset.

Kirjoitti Otsanlahdella 93 vuotta sitten syntynyt

Mummo



14.1.2005

Härkäviikot

Arki on jälleen alkanut, kun olemme onnellisesti ohittaneet joulujuhlasesongin. Vaikka tänä vuonna juhlapyhät sattuivatkin Loppiaista lukuun ottamatta viikonloppuihin, toivat ne jälleen kerran vaihtelua arjen keskelle. Ja valoa! Nyt kun olemme saaneet vettä ja tuulta oikein olan takaa, valkoisesta maasta ei ainakaan täällä etelässä ole tietoaakaan. Pimeyden keskellä jouluvalot kadun varsilla, pihoilla, talojen ikkunoissa ovat olleet hyvin tervetulleita.

Jouluvaloja katsellessani tulen hyvälle tuulelle, jos ei lukuun oteta niitä kummallisia ”valoletkuja”, joita siellä täällä on näkynyt. En ymmärrä, kuinka joku sellaisia on mennyt ostamaan. Ehkä ne ovat halpoja... Mielestäni niiden (varsinkin väri-ristien) tuonti Suomeen pitäisi kieltää lailla. Niitä on melkein mahdotonta ripustaa pihoille onnistuneesti.

Härkäviikkojen alettua tulee katseltua tarkemmin kukkaron pohjaa, henkilövaa’an lukemia ja tarkkailtua muutenkin ajankäyttöään ja vaikkapa käyttäytymistään. Olemme kriittisempiä itseämme kohtaan aloittaessamme uutta vuotta jälleen kerran. Voisimmepa ajatellakin, että vanhat on anteeksi an-

nettu ja unohdettu ja ennen kaikkea antaa itsellemme anteeksi, ja alkaa kaiken alusta. Se helpottaisi elämäämme ja keventäisi oloamme, mutta ihminen ei ole sellainen. Emme ole niin yksiselkoisia olentoja.

Luonto on karmaisevalla tavallaan viime viikon aikana muistuttanut meille, ettemme ole itseriittoisia. Ihminen ei voi vaikuttaa kaikkeen tapahtuvaan, vaikka kuinka yrittäisi varautua. Olemme teknistyvässä maailmassamme tottuneet siihen, että voimme keskeyttää ikävät tapahtumat heti alkuunsa. Erilaiset lait, säännöt, varoitimet, hälytykset on kehitelty, jotta säästyisimme yllätyksiltä. Nyt kun maailmaa on kohdannut varoittamaton luonnontuho, kysellään, miksi Jumala antoi sen tapahtua. Olemme niin tottuneet järjestäytyneeseen ja ennalta arvattavaan maailmaamme, että olemme unohtaneet, että on jotain, mihin ihminen ei pysty vaikuttamaan.

En voi sanoa, että pystyisin asettumaan niiden ihmisten asemaan, joiden lähiomaisia on tälläkin hetkellä teillä tietyillä Bengalinlahdella. Toivon vain, että he jaksaisivat antaa Luojaalle ja itselleenkin anteeksi ja voisivat loppujen lopuksi jatkaa elämää, vaikka sitten pitäisi aloittaa kaikki alusta. Voimia ja siunausta tuohon tehtävään.

Raija Hjelm

Kuolleita

Rakkaamme

Maria KOJO

o.s. Hakulinen

* 22.4.1917 Kurkijoki

† 27.12.2004 Vantaa

Kiitollisuudella muistaen
Sirkka ja Esko
Aaro ja Terttu perheineen
Mauri ja Leena perheineen
sisar ja veljet perheineen
muut sukulaiset ja ystävät

Muistamme monet mukavat hetket,
ne suljemme syvälle sydämiimme.

Siunaus toimitettu lähiomaisten läsnäollessa.
Lämmiin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Tyyne TIIPPANA

o.s. Pölkki

* 6. 9.1913 Kurkijoki

† 21.12.2004 Rautjärvi

Pitkään jaksoit kanssamme vaeltaa,
Rakas äiti, mummo, ystävä.
Nyt kaipaus sydämissämme kaivertaa,
kun sinut irti päästämme
rakkauden kehtoon,
matkalle Herran tykö,
pimeydestä valoon.

Äitiämme ja mummoamme kaivaten
lapset ja lastenlapset
muut sukulaiset ja ystävät

Rakkaamme on siunattu läheisten saattamana.

Sanan Voimaa

14.1. Minä olen löytänyt palvelijani Daavidin ja voidellut hänet pyhällä öljylläni. Minun voima- ni vahvistaa häntä ja käteni on hänen tuke- naan. Ps. 89: 21–22

15.1. Koskaan en ota hä- neltä pois armoani, mi- nun liittoni kestää hor- jumatta. Minä annan hänen sukunsa säilyä iäti, annan hänen valta- istuimensa pysyä niin kauan kuin taivas kaar- tuu maan yllä. Ps. 89: 29–30

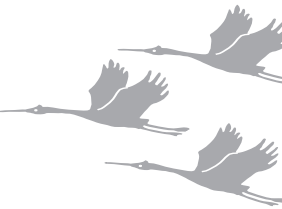
16.1. Jeesus vastasi hänel- le: ”Joka juo tätä vettä, sen tulee uudelleen jano, mutta joka juo minun antamaani vettä, ei enää koskaan ole janoissaan. Siitä vedestä, jota minä annan, tulee hänessä lähde, joka kumpuaa ikuisen elämän vettä” Joh. 4:13–14

17.1. Tulee aika – ja se on jo nyt – jolloin kaikki oikeat rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa. Sellaisia rukoilijoita Isä tahtoo. Joh. 4: 23

18.1. Mutta koska he kärsivät janosta, he nurisivat Moo- sesta vastaan ja sanoivat: ”Minkä vuoksi toit meidät Egyptistä tänne? Siksikö, että saisit tappaa meidät janoon lapsinemme ja karjoinemme?” 2. Moos. 17: 3

19.1. Henki ja morsian sano- vat: ”Tule!” Joka tämän kuulee, sanokoon: ”Tule!” Joka on janoissaan, tul- koon. Joka haluaa, saa lahjaksi elämän vettä. Ilm. 22: 17

20.1. Laulakaa Herralle, ylis- tääkää häntä, kertokaa hä- nen ihmetöistään. Ylistä- kää hänen pyhää nimeään. Iloitkoot kaikki, jotka etsi- vät Herraa! Ps. 105: 2–3



EN JUHLI MERKKIPÄIVÄÄNI.

Olen matkoilla.

Helena Vehviläinen



**Lahjavihje
KURKIJOKI
-kirjat,
-viirit ja
-vaakunat!**



Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Raija Hjelm
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Konttori: Vesikoskenkatu 13 As 21, 32200 Loimaa
Avoinna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
puh. (02) 762 2551
Matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Lehden vas- tuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sat- tuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT: (Kaikki ilmoitukset)

Etusivu **60** centtiä/mm + alv 22 %

Muut sivut **45** centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alen- nus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse an- nettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Il- moitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä. Lehti ilmestyy perjantaisin, mutta vuoden aikana on joita- kin kaksoisnumeroita juhlapyhien aikoihin. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa

6 kk 20 euroa

3 kk 12 euroa

Pohjoismaat 39 euroa

Muualle 46 euroa

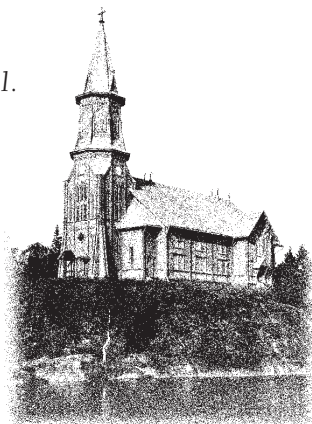
E-mail:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSÖP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Hartaus sunnuntaiksi 16.1.
2. sunnuntai loppiaisesta.

Elävän veden virrat



Raamatussa vesi ilmaisee toisaalla järjestystä, siunausta ja elämää. Elämä ja vesi kuuluvat yhteen. Toisaalla vesi muistut- ta kuolemasta, kirouksesta ja sekasorrosta. Äskettäin olemme saaneet mykistävän muistutuksen meren mahdista: Asian me- renalaisen maanjäristyksen nostattamat hyökyaallost aiheuttivat käsittämättömän suuren katastrofin. Yhdessä hetkessä miljoo- nien ihmisten elämä muuttui, hiljeni – tai sammui.

Joitakin vuosia sitten olin leirillä rippikoululaisten kanssa.

Rippikoululaiset olivat reippaita nuoria, ja leiripaikkaan liit- tyi paljon järjestelyjä. Sää oli elokuun alussa poikkeuksellisen helteinen. Niinpä terhakka sinilevä levisi valtoimenaan järveen, ja pian saimme tiedon ehdottomasta uimakiellosta. Paria päi- vää myöhemmin alkoi yllättävä kotimainen ”sadekausi”. Yhden yön aikana satoi aivan kaatamalla.

Majoitusrakennukset sijaitsivat melko jyrkällä rinteellä. Aa- mulla herätessämme saatoimme todeta, että koko rinne oli muuttunut mutavelliksi ja osittain sortunut. Hieman myöhem- min paljastui, että muta oli valunut kaivoihin: hanasta lasketta- essa kirkas vesi oli muuttunut mustaksi tahnaksi.

Vettä ei voinut juoda eikä käyttää talousvetenä, järvessä ei voinut uida.

Vesi, suomalaiselle tuiki tavallinen ja itsestään selvä perus- asia, oli muuttunut uhaksi ja tavoittamattomaksi unelmaksi. Vesi – tai sen puute – alkoi yllättävän nopeasti vaikuttaa leirin päiväohjelmaan ja rytmiin.

Kiinnostuneena ryhmänä seurasimme palokunnan tankkiaut- ton saapumista ja otimme vastaan ohjeita käytettävistä vesimää- ristä. Pohdimme veden merkitystä lähetyksenä ja sen asemaa Jeesuksen vertauksissa ja puheissa. Vedenkanto- ja tiskiryhmät toivat monen elämään uudenlaisen kokemuksen. Luonto antoi muistutuksen siitä, että mikään elämässä ei ole itsestään selvää.

Loppiaisen jälkeisinä pyhinä Raamatun tekstit kertovat Jee- suksesta, joka kutsuu ihmisiä pohtimaan Jumalan suuria tekoja, Luojan kaikkivaltiutta ja suuruutta. Johannes (Joh. 4:5-26) ku- vaa samarialaisen naisen ja Jeesuksen keskustelua koskettavasti ja levollisesti. ”Siitä vedestä, jota minä annan, tulee hänessä lähde, joka kumpuaa ikuisen elämän vettä.”

Kotonani on lahjataulu, johon on kuvattu juuri tuo ikuisen elämän virta.

Pohjoisen poika, rovasti Matti Häkkinen, on tehnyt sen La- pin puusta, kaarmasta ja tuohesta. Koska taulu on tehty luon- nonmateriaaleista, se näyttää eri valaistuksissa hyvin erilaiselta. Toisinaan virta on kuohuva, musta ja synkkä, toisinaan se näyt- tää soljuvan tasaisen rauhallisena ja kuulaana eteenpäin. Ihmi- sen elämän veden virta. Ikuisen elämän virta.

Pirkko Poisuo

Kirjoittaja on Helsingin Malmin seurakunnan kappalainen.



NIMIPÄIVÄT

pe	14.1. Sakari, Saku	to	20.1. Henna, Henni,
la	15.1. Solja		Henriikka
su	16.1. Ilmari, Ilmo	pe	21.1. Aune, Auni,
ma	17.1. Toni, Anton,		Netta, Oona
	Antto, Anttoni	la	22.1. Visa
ti	18.1. Laura	su	23.1. Enni, Eine, Eini
ke	19.1. Heikki, Henri,	ma	24.1. Senja
	Henrik, Henrikki		

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Millä maalla on raja- naapureita eniten?
2. Missä on maailman pisin rautatietunneli?
3. Mitkä ovat Kanadan viralliset kielet?
4. Minkä niminen päivä seuraa Pitkäperjantai- ta?
5. Mikä on nulgaska?
6. Minä vuonna viinakaupat avattiin kieltolain jälkeen?
7. Mikä oli Tallinnan aiempi nimi?
8. Missä maassa on eniten juutalaisia?
9. Mikä oli Oslon nimi aiem- min?
10. Minkä muotoinen on su- mopainiareena?

UKON VENEESSÄ

Menneen joulun kalat



Nyt on nöyrästi tunnustettava, että ukon joulukalat olivat ostettuja. Norjalaista merilohta ja pari purkkia erilaisia sillejä. Kas, kun tuo mummo tahtoo vain määrätynlaista silliä, mutta sallii ukolle sentään toisenlaista.

Ukon vene on ollut viimeksi vesillä marraskuun alkupäivinä. Ukko kävi kahden Pentti-nimisen kaverin kanssa Pyhäjärvellä kalastamassa verkoilla siikaa. Eikä ihan turhaan. Saimme siikoja tarkkaan noin sata eli runsaat 30 siikaa miestä päälle. Olihan myös hieman oheiskalaa,

muutama hauki, ahven ja matikan luiru.

Saaliimme ei siis ollut niin suuri kuin entisen Laatokan kalastajan, entisen ystäväni, edesmenneen Meskasen Väinön nuottakunnan saalis. Hän kertoi siitä, että mujetta tuli niin paljon, että kun ne rantaan saatiin, niin ne eivät mahtuneet yhteen kasaan, vaan piti tehdä kaksi kasaa.

No, nuo meidän siiat tuli savustettua, graavattua ja syötyä vähiin jo ennen joulua niin, että joulukalat piti ostaa. Kaikkea se vanhuus siis teettää.. Mutta vanhaksi tuleminen on luopumisen

aikaa, monella tavalla. Sen on ukkokin todennut omalla kohdallaan.

Jos vakavaksi halutaan heittäytyä, niin me Kurkijolla syntyneet olemme jo uhanalainen luonnonvara, nuorimmatkin pian kansaneläkeiässä, eikä kukaan tunnu tekevän meidän suojelemisemme yhtään mitään.

Kun tämä juttu lähti liikkeelle joulukalasta, niin palataanpa edelleen menneen joulun aikaan. Eihän se enää vanhaa ukkoa paljonkaan hetkauta, muistellaan joskus mummon tai ystäviensä kanssa menneitä. Pyri-

tään viemään oma joulu hiljaisesti vanhan kaavan mukaan ja yritetään seurata lähinnä lastenlasten joulua, joka on hyvin paljon erilainen kuin mummon ja ukon nuoruuden joulut.

Sain menneenä jouluna olla mukana Kartanonmäen vanhainkodin joulujuhlassa, jossa osanottajat olivat vielä vanhempia ja raihnaisempia kuin meikäläinen huru-ukko. Kartanonmäen henkilökunta ja ohjelman-suorittajat tekivät parhaansa juhlan eteen ja kai se tarkoituksensa täytti. Ehkäpä moni kuulija sai siitä jotakin virkistystä ja alkoi muistella menneitä, elämänsä parhaiden vuosien jouluja, mene ja tiedä.

Aina aikansa kutakin. Sen on ukko vuosikymmenien mittaan ainakin oppinut, aikansa harjoiteltuaan, ettei syö enää joulun aikaankaan itseänsä ähkyksi saakka. Kun ei tuo ruoka nykyaikana näy syömällä

loppuvan. Onhan elämän vaiheissa eletty joulut, jolloin oli hyvä, kun sai vatsansa edes täyteen.

Ukko oli aikanaan jollakin laivamatkalla Ruotsin reissulla, ja eräs samaan seurueeseen kuuluva, puolittutu rouva pähkäili jälkiruokapöydän ääressä: ”Voi, voi, kun on täysinäinen olo, mutta on tuo jälkiruoka niin herkullista, että kyllä sitä pitää ottaa.” Tähän totesi ukko: ”Ei sitä tiedä nälkäi-

nen, mitä vaivoja on ylen- syöneellä.”

Tasan eivät siis käy onnen lahjat. Eivät edes täällä meillä pienessä kotimaassamme. Puhumattakaan siis suuresta maailmasta. Kaikesta huolimatta ukko toivottaa hengenheimolaisilleen, kurkijokelaisille ja ennen kaikkea kalamiehille kireitä siimoja saaliista re-peileviä verkkoja ja kaikille lehtemme lukijoille mitä parasta vuotta 2005.



Ukko

Muistettavaa

– **Elisenvaaran marittakerho** kokoontuu tänään 14.1. klo 12 Airilla. Yhteislähtö klo 11.45 Kalevalankadulta.

– Hiitolan Pitäjäseuran järj. **hengellinen tarinailta** ti 18.1. klo 18 Tuomarink. 2, Pori. Vieraamme kirkkoherra Kari Penttinen puhuu ja laulaa perheensä kanssa. Yhteislaulut säästää dir.cant. Toivo Lankinen. Kaikki ovat tervetulleita.

– **Hiitolan ja Kurkijoen sukututkimuspiiri** kokoontuu to 20.1. klo 18 Karjalatalon Wärtsilä-salissa, Käpylänselä 1, Helsinki. Hahmotamme pitäjiämme kylien kautta: vuorossa Kuuppala, Korpisaari, Kannansaari ja Kilpola. Jatkamme sukututkimustietojen vaihtoa. Saapua voi jo klo 15 alkaen. Tervetulleita ovat kaikki hiitolaisia ja kurkijokelaisia sukuja tutkivat. Lisätietoja tarvittaessa Veikko Revolta puh. (03) 762 2147 ja sähköposti veikkorepo@hotmail.com.

– **Rummunsuon marittakerho** kokoontuu ma 24.1. klo 18 Tuulen-suussa vuosikokouksen merkeissä. Tervetuloa.



Unto Miiikkulaisen kokoama
Näin ikkeä
– murre-sana-kirja sisältää yli 4000 murre-sanaa.
Eino Vepsä on lisäksi koonnut Kurkijoelta, Hiitolasta, Lumivaarasta ja Jaakkimasta sekä naapurista Parikkalasta yli 300 sananpartta, joista hän on osan myös kuvittanut. Mainio lahjakirja, tärkeä hakuteos!

Tilaukset:
Kurkijokelaisen toimitus, Vesikoskenkatu 13 As 21 32200 LOIMAA, puh. (02) 762 2551, 050-521 3336

Hinta 23,- eur

Ken tietää?

17.12.2004 julkaistussa kuvassa olleista miehistä tunnistettiin vielä takana vasemmalla seissyt Albert Eklund. Kuva on otettu 1920-30-lukujen vaihteessa Imatran kosken parilla. Miehet lienevät Parikkalan maamiesopiston tai Kurkijoen opiston kevätretkellä.

Kuva Kurkijokimuseon kokoelmasta



Kurkijoen kunnantöimistössä asioimassa jatkosodan aikaan. Tunnistaisiko joku kunnan miehet tai asiakkaat?
Tiedot kuvasta pyydetään osoitteeseen Kurkijokimuseo, Kojonperäntie 446, 32260 Kojonperä tai puhelimitse 050-4036050 Maria Kauppinen tai sähköpostilla kurkijokimuseo@auria.net.



Luontokuvaaja, majuri evp. Erkki Kallio esittelemässä Loimaalle Mellilän Auton tiloihin pystyttämäänsä valokuvanäyttelyä.

Erkki Kallion luontokuvanäyttely Loimaalla

Mellilästä maailmalle lähtenyt majuri evp. Erkki Kallio, joka on palvellut Huovrinteen varuskunnassa Säkylässä, on juuri Säkylässä tutustunut moniin harvinaisiin hyönteisiin. Niitä onkin monilla kuvausretkillä sattunut tämän luontokuvaajan kameran eteen. Monen tuhannen kuvan ottamisen jälkeen näyttelyn pystyttämisen muutamista parhaimmista otoksista voisi kuvitella olevan kuin palkinnon mielletömän sitkeästä ja pitkäjänteisestä työstä.

Erkki Kallio mainitsee harvinaisuuksista muun muassa palosirkan, ruusu-siipisirkan, raunikkivirkon ja harjusinisiiven, joita asuu Säkylässä. Harvinaiset hyönteiset elävät harvialueella, joilla kasvaa muun muassa kissankäpeliä ja kangasajuruohoja. Nämä tarvitsevat avoimen paikan elääkseen. Sellainen löytyy

Porin prikaatin varusmies-tien tallaalmaalta alueelta.

Kalevi Suvila teki aloitteen Kallion valokuvanäyttelyn pystyttämistä työnantajansa Mellilän Auton tiloihin Loimaalle. Kalliolla on aiemmin ollut näyttelyitä Keuruulla, Säkylässä, Tammelassa, Vampulassa, Virroilla ja Yläneellä. Hän on myös voittanut Turun Sanomien suuren valokuvakilpailun viime kesänä. Voittokuva on nimeltään Rapumerran kokijat.

Valokuvanäyttelyllä halutaan juhlistaa uuden Ford Focusin ensiesittelyä. Focus on markkinoille tulonsa jälkeen vuonna 1998 tullut maailmalla erittäin suosituksi. Vuosina 2000 ja 2001 se oli maailman myydyin auto. Suomessa sitä on tähän päivään mennessä myyty liki 29 500 kappaletta.

Ford Focus on yksi Suomen autoteollisuuden luotet-

tavimmista autoista. Myös Suomessa se on ollut testimenestyjä. Huomattakoon, että Focusin hintaa ei ole nostettu, vaikka se on kehitetyn tuloksena entistä turvallisempi, kooltaan entistä isompi ja virtaviivaisena modernin näköinen.

Viikonloppuna esiteltävä uusi Ford Focus on jo nyt saanut korkeimmat oman segmenttinsä autoille tähän asti myönnetyt turvallisuustestipisteet. Pisteet vastaavat viiden tähden turvallisuusluokitusta.

Uusi Ford Focus on myös allergiaystävällinen. Materiaalien valinnassa on laadukkuuden ja kestävyysden lisäksi kiinnitetty huomiota materiaalien koostumukseen. Esimerkiksi nikkelin, lateksin ja kromin käyttöä on pyritty välttämään kohdissa, joihin matkustajat ovat jatkuvassa kosketuksessa.

Hannukaisten sukuseuran toimintaa vu

Olen kuluneen vuoden aikana saanut pari kirjoitus-tehtävää, joiden toteuttaminen on eri syistä viivästynyt viivästymistään. Nyt kun tätä kirjoitan, vuosi 2004 alkaa olla elettyä elämää. Ja nyt olen tullut äärimajoille, jos aion täyttää minulle uskotun tehtävän, joten nyt on aika kirjoittaa pari sanaa Hannukaisten sukuseuran tapahtumista päättyvältä vuodelta.

Sukukokous

Elimme kesäkuuta, kun kokoonnuimme viettämään Hannukaisten sukuseuran sukujuhlaa ja siihen liittyntä sukkokokousta Meri-Poriin, Kypylähotelli Yyteriin. Sukuseuran jäseniä oli kerääntynyt juhlapaikal-le ilahduttavan runsaasti, toistasataa henkilöä. Su-kuun kuuluvia saapui koko-ukseen ympäri Suomea itä-rajalta länsi- ja eteläranni- kolle asti, Pohjanlahden ta-kaa Ruotsista sekä aina USA:sta saakka.

Ikähaitari oli yli yhdek-sänkymmentä vuotta, sillä nuorimmat olivat lähes syl-livauvaikäisiä ja vanhin, ikinuori Lempi Helander, täytti heti kokouksen jäl-keen 95 vuotta. Myöhem-min kesällä suku sai kuiten-kin kuulla suruviestin, sillä suuresti arvostamamme grand old lady Lempi oli saanut iäisyyskutsun.

Sukuseuran yhteinen vii- konloppu aloitettiin sisään kirjautumisen jälkeen tulo-lounaalla, mitä seurasi vä-littömästi sukkokokous. Ko- kokouksen aluksi esitti Porin kaupungin edustajana ter- vehdyksen kulttuuriasiain- johtaja Birgit Jaakola, joka ottikin yleisönsä rävakällä ja kansanomaisella sanai- lullaan ja hanurinsoitollaan. Näin päästiin lennokkaasti itse kokousaiheisiin.

Kokouksen avasi suku-



Hannukaistenkin matkalla kokoonnuttiin ryhmäkuvaan.

seuran puheenjohtaja Oiva Hannukainen, joka kertasi seuran tapahtumia kulu- neelta kahdelta vuodelta. Ajanjaksoon sisältyi ilo ja suruja. Suku on lisääntynyt uusilla pienillä jäsenillä ja toisaalta on koettu mene- tyksiä, sillä muun muassa seuran historiatiedon kerää- jinä ja tallentajina tunnetut Reino ja Tauno Hannukai- nen ovat siirtyneet ajasta ikuisuuteen. Puheenjohta- jan johdolla vietettiin hiljainen hetki kaikkien edellisen kokouksen jäl- keen pois nukkuneiden su- kuseuran jäsenten muistok- si.

Sukukirja tärkein asia

Varsinaisina kokousasi- oina käsiteltiin tavanomai- set yhdistyksen kokouksel- le kuuluvat asiat. Kokouk- sen puheenjohtajaksi valiti- tiin Oiva Hannukainen ja sihteeriksi Kirsti Hannukai- nen. Pöytäkirjan tarkasta- jiksi valittiin Pauli ja Onni Hannukainen.

Toiminta- ja tilikerto- mukset käsiteltiin ja hyväk- syttiin. Johtokuntakin sai tili- ja vastuuvapauden.

Myöskään tulevan kauden toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon ei esitetty oleellisia muutostarpeita.

Seuran puheenjohtajana jatkaa Oiva Hannukainen ja varapuheenjohtajaksi valiti- tiin Raimo Hannukainen. Erovuoroisista johtokunnan varsinaisista jäsenistä valiti- tiin uudelleen Kirsti, Toivo ja Pauli Hannukainen sekä Pauli Huhtamaa. Uudeksi varsinaiseksi jäseneksi va- littiin Tapio Hannukainen. Varajäseninä valittiin jatka- maan Teuvo Kuusimäki ja Kari Hannukainen. Vanhoi- na johtokunnan jäseninä jatkavat Jorma ja Martti Hannukainen sekä Päivi Setälä. Vastaavasti vanhoi- na varajäseninä jatkavat Mirja ja Pentti Hannukai- nen sekä Pentti Runonen.

Tilintarkastajiksi valiti- tiin uudelleen Sirpa Survo- nen ja Seija Viitala sekä va- ralle Sinikka Hakanpää ja Riitta Kuusimäki. Jäsen- maksuna päätettiin kerätä edelleen 7 Eur/jäsen. Suvun seuraavan kaksivuotisjak- son tärkeimmäksi asiaksi koettiin sukukirjan saatta- minen painatuskuntoon ja

painoon. Sukukirjan koko- aa toimituskunnan avustuk- sella Bengt Sjöberg. Täitta- misesta ja teknisestä toteut- tamisesta vastaa Lauri Ran- tamäki.

Myös seuran kotisivujen avaamista internet-verk- koon pidettiin tärkeänä. Si- vut ovat luonnosvaiheessa, ja niitä esitteli kokousväel- le Tapio Hannukainen. Ai- nakin nuorimpien osanotta- jien mielestä ”kuivahkojen” kokousasioiden lomassa oli ohjelmassa kevennyksenä musiikkia, jota esittivät Saana-Maria Aho ja Anna- Mari Heikkilä-Mähönen. Sukukokous päätettiin pe- rinteisesti laulamalla yhtei- sesti ja karjalaisella voi- makkuudella Karjalaisten laulu.

Sukujuhla

Sukukokouksen jälkeen pidettiin lyhyt tauko ennen varsinaista sukujuhlaa. Yh- teinen juhla aloitettiin mait- tavalla juhlapäivällisellä. Juhlapuheen piti Karjalais- seurojen Satakunnan piirin puheenjohtaja Jouko Hä- mäläinen, jonka vanhem- mat ovat kotoisin Hiitolan

Kilpolansaaresta kuten Hannukaistenkin esivan- hemmat.

Ohjelmaan kuuluivat li- säksi perinteiset arpajaiset ja musiikkia, jota esittivät kuten sukkokokouksessa- kin Saana-Maria Aho ja Anna-Mari Heikkilä-Mä- hönen. Loppuilta vietettiin yhteisen seurustelun ja tanssin merkeissä.

Sunnuntaina pidettiin yhteinen hartaustilaisuus, jonka jälkeen laskettiin kukat ensimmäisessä su- kujuhlissa menehtyneen Erkki Kähkösen haudalle Porin metsähautausmaal- la. Sukutapaaminen päät- tyi yhteiseen lähtölounaa- seen.

Karjalan matka

Keskikesällä toteuteti- tiin jo perinteeksi muodostunut kotiseutumatka su- vun entisille asuinsijoille Karjalaan Hiitolan pitäjän alueelle. Matkalle osallis- tui 19 suvun jäsentä (Oiva ja Sinikka Hannukainen, Toivo ja Arto Hannukai- nen, Elina ja Veli Eromä- ki, Eeva ja Martti Hannu- kainen, Riitta ja Tapio

Hannukainen, Riitta, Teuvo ja Maria Kuusimäki, Anne, Raimo ja Ville-Veikko Han- nukainen, Mikko Hanhilam- mi, Tyyne Virtanen sekä Si- nikka Hakanpää) ja viisi su- kuun kuulumatonta mutta hiitolalaiset juuret omannutta henkilöä (Erkki, Kari ja Kir- si-Marja Kontiainen sekä Erkki ja Heikki Talvitie).

Matkan järjestäjänä ja bussinkuljettaja toimi tällä- kin kertaa Karjalasta lähtöi- sin oleva Keijo Ylikoski. Toisena kuljettajana oli kut- ten aikaisemminkin Olavi Pitkäjärvi.

Matkaan lähdettiin toisen juhannuspäivän varhaisina aamuyön hetkinä. Oiva ja Sinikka olivat lähteneet Raumalta pian puolen yön jälkeen kohti Kankaanpää, josta bussi lähti keräämään matkalaisia Niinisalon, Kar- vian, Parkanon, Ikaalisten, Tampereen, Lahden ja Kou- volan kautta Imatralle, mis- tä jatkettiin Svetogorskin raja-aseman kautta nykyisen Venäjän alueelle.

Matka jatkui Jääsken (Lesogorskin), Antrean (Ka- mennogorskin), Sairalan (Borodinskojen), Räisälän (Melnikoven), Kaukolan (Stepanjanskojen) ja Kaar- lahden (Kuznetsnojen) kaut- ta Hiitolaan, josta edelleen majapaikkaamme Kurkijoen entiselle Raholan koululle.

Ensimmäinen matkapäi- vä oli jo illassa, joten emme enää lähteneet ”maastotutki- muksiin”, vaan ruokailimme ja vietimme yhteistä iltaa keräten voimia seuraavaa päivää varten. Toisena päi- vänä sitten lähdimme tutus- tumaan esivanhempiemme kotipaikkoihin, joista pää- osa oli jo tuttuja edellisiltä matkoilta.

Eri puolilla Hiitolaa

Ajoimme aluksi Hiitolan Asemankylään, jossa vie- timme hetken ja jatkoimme

Elisenvaara

9.8.1941



Kurkijokelaisessa nro 48/3.12.2004 oli tarinaa Elisenvaaran valtauksen ai- kaisista valokuvista. Siinä viitattiin myös ohessa ole- vaan kuvaan, joka on otet-

tu Kurkijoen Osuuskaupan pihasta pohjoiseen, asemal- le päin. Etualalla nousevat maantietä pitkin valtaus- joukot kohti kirkonkylää. Tien takana ovat apteekin

sortuneet rauniot ja niiden vieressä vasemmalla Leh- mussaaren piippu. Taus- talla on joukko savupiip- puja juuri siitä taloryhmäs- tä, jossa mekin asuimme.

Aivan apteekin rauniois- sa kiinni oleva piippu kuu- lunee Hurskaisen taloon. Seuraavaa vasemmalla ole- vaa olen pitänyt räätäli Sal- min saunan piippuna. Siinä näkyy selvästi kiuas. Asuin- rakennuksen piippu on ap- teekin raunioiden takana. Salmin saunan vieressä on toinen pienempi piippu, oli- siko se meidän saunamme muistomerkki.

Sitten on samassa rykel- mässä kaksi tai kolme piip- pua, joista yksi voisi olla meidän rakennuksesta, mutta sen muoto on outo. Joku osa saattaisi olla Hurs- kaista tai Kelojärveä tai mahtaisiko Vesterberg nä- kyä siinä myös. Se saattaa jäädä näiden taakse. Könö- sen petäjien oikealla puo- lella näkyvä piippu on joko työväentalon tai Lakkosen ja vasemmalla laitimmai- sen männyn molemmin puolin olevat kaksi piippua Keski-Karjalan Osuusliik- keen tai Könösen..

onna 2004

Raivattalan entisen koulun kautta Ilmeen suuntaan. Matkalla joukkomme ha- jaantui pienempiin osiin, sillä lyhyen ajan puitteissa kaikkien ei ollut mahdollista käydä kaikissa kohteissa. Tapio ja Teuvo joukkoinen poikkeutettiin matkalla ”lähtöasemiin” kohti Pukinmäkeä.

Toivo perheineen lähti Hömmön koululta oman kotitalonsa maille. Kontiaiset lähtivät omille asuin- joilleen, ja osa joukosta jäi Hömmön koulun ja entisen Karjalan työlaitoksen alueelle. Minä perheineni läh- din Mikon, Oivan ja Sini- kan kanssa Topias Hannu- kaisen entisen kotitalon (vanhempiemme mummo- lan) maille Kokkolanjoen rantaan.

Palattuamme kokosim- me joukot bussiin ja ajoim- me Ilmeen tielle ja edelleen Heponiemeen, josta tarkoi- tuksemme oli lähteä maas- toitse Härkämäkeen Il-

meenjoen rantaan Oivan ja Mikon vanhempien kotita- lojen maille. Päästyämme lähtöasemiin auto lähti ha- kemaan Pukinmäkeen men- nyttyä joukkoa.

Lähdimme siis intoa puhkuen kohti uusia seik- kailuja eli suuntasimme Härkämäen yli etelään koh- ti Ilmeenjokea. Reitin piti olla selvä, sillä olimmehan käyneet kohteessa aikai- semminkin. Sain tehtäväk- seni suunnistaa ja kulkea edellä, minkä sitten teinkin. Reitti oli selvä, yritin toki vältellä korkeimpia maas- tokohtia helpottaakseni iäk- käämpien seuralaisteni matkantekoa. Niin kuiten- kin kävi, että yhteys jälki- joukkoon katkesi, ja jou- duimme erillämme toisis- tamme.

Pääsin perille Oivan vanhempien kodin sijoille, minkä tunnistin tontille jää- neestä aurasta tai vältistä, kuten Pohjois-Satakunnas- sa sanotaan. Palasin etsi-

mään muuta joukkoa aina lähtöpisteeseen saakka löytämättä heitä. Matkapu- helmilla en saanut yhteyttä kentän puuttuessa, joten ti- lanne näytti huolestuttaval- ta. Päätimme muodostaa pari etsintäryhmää, joista toisen muodostivat Teuvo ja Tapio. Itse palasin maas- toon poikani Ville-Veikon kanssa. Teimme ison lenkin alkuperäisen maastokoh- teen ympäristössä löytä- mättä ketään tai saamatta vastausta huutoihimme.

Jossakin vaiheessa pää- simme kuitenkin paikkaan, josta matkapuhelinyhteys syntyi, ja tilanne alkoi sel- vitä onnellisella tavalla. Jonkin ajan kuluttua väsy- nyt joukko saatiin kasaan ja alkoi vilkas tilanneselvitys siitä, miten kaikki oli tapah- tunut. Kaikki olivat kuiten- kin tyytyväisiä kommellus- ten saatua onnellisen lopun. Tapahtumalle ei etsitty syyllisiä, mutta opiksi var- maan otettiin tulevaisuutta ajatellen. Aiheesta on sit- temmin Ensio Hila alias Mikko Hanhilammi kirjoit- tanut oman mielenkiintoi- sen mukaelmansa Jämijär- ven Joululehteen.

Laivalla Kilpolan saareen

Kolmantena matkapäi- vänä oli pääosalla matkalai- sista suunnitelmissa käynti Kilpolan saarella, jonne oli tarkoitus mennä poikkeuk- sellisesti laivalla, koska tie Uitonsalmen sillalta Kilpo- lansalmelle on nykyisin heikkokuntoinen eikä peril- le ole mahdollista päästä linja- tai henkilöautolla. Aamulla lähtiessämme kohti Pyhäjärven Sortan- lahtea satoi melko rankasti, ja mietimme, että niinköhän sataisi koko päivän ja kas- tuisimme perinpohjin.

Aikanaan pääsimme sa- tamaan ja nousimme enti- seen puna-armeijan aluk- seen ja lähdimme vesitse kohti Kilpolaa. Matkan ai- kana sade taukosi ja loppu- matkasta oli jo paljon miel- lyttävämpi katsella ”Karja- lan Meren” maisemia lä- hestyessämme määränpäät- tä. Aluksemme oli liian kookas rantautukseen saa- reen, jossa ei ollut laiturira- kenteita. Rantaan oli men- tävä veneellä, ja vain osa joukostamme nousi maihin ja osa palasi aluksella takai- sin Pyhäjärvelle.

Me rantautuneet jat- koimme jalan Kilpolan Hannukaisten asuin- sijoille, missä on vielä jäljellä muun muassa kauppias Hannu- kaisen talon kivistä raken- netun pohjakerroksen ke- hikko. Hannukaisista ker- too myös lähellä sijaitseva Hannukaismäki, jonka nimi on painettu myös alueen vanhoihin peruskarttoihin.

Vuonna 1939 on Kilpo- lan saaren pohjoisissa ky- lissä (Kilpolan kylä ja Tou- naa) ollut yhteensä 30 Han- nukaista viidessä talossa. Alkuperäisistä saarelaisista oli mukana Sinikka Hakanpää s. Hannukainen. Hän on myös viimeinen saarella syntynyt sukumme jäsen.

Teimme jälleen pyhiin- vaelluksemme suvun van- hoilla asuin- sijoilla ja läh- dimme taivaltamaan jalan kohti Uitonsalmen siltaa,



Menomatalla tutustuttiin muun muassa Räsälän kirkon nykyiseen tilaan.

josta bussimme tulisi mei- dät noutamaan sen jälkeen, kun laivamatkalta palan- neet olisi saatu kyytiin Sor- tanlahdessa. Kilpolan tie oli yhtä huonossa kunnossa kuin ennenkin, ja saappaan varret tahtoivat olla mones- sa paikassa liian lyhyet kah- latessamme tiellä olleiden vesilammikoiden yli.

Lopulta pääsimme kui- tenkin perille Uitonsalmen sillan pieleen odottamaan bussia ja paluumatkaa Ra- holaan, mikä pitkäkhön odottelun jälkeen toteutui- kin. Illalla paransimme jäl- leen joukolla maailmaa ma- japaikassamme ja saimme- kin sen mielestämme hy- vään järjestykseen ennen seuraavana aamuna tapah- tunutta kotimatkalta lähtöä.

Kohti Viipuria

Paluumatka ajettiin eri reittiä kuin tulomatka. Ajoimme perinteisen reitin Hiitolan, Käkisalmen ja Py- häjärven kautta Sakkolan Kiviniemeen, jossa oli tie- tysti pakko poiketa kaupoi- le kuten aina ennenkin. Jot- kut seurueemme jäsenet kä- vivät tutustumassa paikalli- seen yleisö-WC-kulttuuriin ja palasivat nenät valkoisi- na takaisin tekemättä tar- peitaan, onneksi bussissa oli tarjolla laadukkaampi ”Hotelli helpotus”.

Kiviniemestä matka jat- kui Vuoksen eteläpuolitse Ala-Kuusan kautta Muo- laanjärven pohjoispuolitse Pietari-Viipuri -valtatielle

ja edelleen Viipuriin, missä oli ”pakko” tehdä normaali tori- ja kauppahallikierros yrittäen samalla torjua liian tiukasti iholle pyrkiviä rih- kama-, CD- ym. kauppiaita sekä taskuvarkaita. Onnis- tuimme välttämään pahim- mat karikot, eikä kukaan tullut ryöstetyksi.

Viipurin tultua tarkastel- luksi suuntasimme mat- kamme pohjoiseen ja poik- kesimme välillä meille suo- malaisille kunniakkaiden Ihantalan taisteluiden muis- tomerkillä. Tämän jälkeen jatkoimme Jääskin (Leso- gorskin) kautta Svetogors- kin (Enson) raja-asemalle ja edelleen Imatralle, mistä matka jatkui käänteisesti samaa reittiä kuin tullessa- kin.

Matkan päätyttyä olim- me jälleen entistä vakuuttu- neempia siitä, että Suomes- sa asiat ovat sentään hyvin. Monet valittavat aivan tur- hista asioista, ainakin jos ongelmia verrataan itänaa- purimme olosuhteisiin. En- tiset kotiseutomme ovat pa- hasti rappeutuneet ja tuskin koskaan tulevatkaan nyky- hallinnon toimenpitein kuntoon. Siitä huolimatta aiomme tehdä vastaavan matkan jälleen kesällä 2005 ja 2006 ja...

Matkan järjestäjiä Oiavaa ja Keijoa sekä kaikkia mat- kalle osallistuneita sukulai- sia ja ystäviä mainiosta matkaseurasta kiittäen.

Raimo Hannukainen



Hömmön koulun entiset oppilaat Tyyne Virtanen (1. vasemmalta) ja Erkki Kontiainen (2. vas.) vanhan opinahjonsa portailla, edessä Tyyneen serkku Toivo Hannukainen, jonka takana Erkin poika Kari ja oikealla Karin tytär Kirsi-Marja Kontiainen.

Apteekin raunioiden oi- kealla puolella on piippujen seassa kaksi talon seinää. Ne menevät yli minun ym- määrrykseni, sillä muistini mukaan noin lähellä ei ol- lut yhtään ehjää taloa, ei varsinkaan niin suurta kuin puiden edessä oleva valkoi- nen talo. Senkin oikealla puolella olevassa metsikös- sä on jotain talon tapaista. Kasarmit olivat kauempana eivätkä näy, koska välillä on metsä. Hevosien pään kohdalla kahden pitkän puun edessä on heikosti näkyvä piippu. Se voisi olla vaikka Pöntysen verstaan, mutta ei sen kohdalla tuol- laisia puita ollut.

Katselen näitä Tapio Nikkarin suurentamasta ku- vasta, jossa kaikki näkyy selvemmin kuin alkuperäis- sessä kuvassa, mutta samal- la se aiheuttaa epävarmuut- ta määritellä, mikä on ke- nenkin piippu. Muistaisiko joku minua paremmin?

Olavi Kallioniemi

Muisteluksia Kurkijoen kuuluisimmista

Eihän sitä tarvitse men- nä merta edemmäksi ka- laan, sillä jo kotikylässäni Ihojärvellä oli kaksi miestä ylitse muiden. Toinen on Tauno Äikää, jonka soitta- maan urkumusiikkia kuulee radion hartauksissa tänä päivänäkin. Toinen on Martti Koho, jota ilman sota-aikana ei olisi tultu toi- meen.

Kun sitten lähdetään Ihojärven toiselle rannalle Tervuun, niin sieltä ei puut- tunut pappiakaan, sillä ro- vasti Toivo Immonen oli kotoisin Tervusta. Sieltä olivat lähtöisin myös Kur- kijokelaisen päätoimittaja- nakin vuosikymmenien

ajan toiminut Uuno Varjus ja kauppias Juho Mylén, jonka muistan hyvin ajoil- ta, jolloin markan hiiva riit- ti pullataikinaan.

Tohtori Eero Veikkolai- nen tuli kouluun tarkista- maan lasten terveydentilaa. Se tapahtui luokassa, ja kaikki olivat yhtä aikaa pai- kalla. Joskus tohtori sanoi: ”Kalpeutta on, vähäveri- syyttä on.” Ja muutama kun kerran kirkaisi, tohtori veti rikkinaisen hampaan kuo- lettamatta pois.

Sitten meillä oli presi- dentti ja kuningas samassa pitäjässä. Eihän sitä mis- sään muualla ole kuin Kur- kijojella. Ken Veikko Haku-



Alkukesällä 1939 kotipihalla Kurkijoen Ihojärvellä otetussa Torvisen perhekuvas- sa vasemmalta Lempi, äiti Maria, isä Alfred, Mikko, Saimi ja Irja. Mikko osallistui talvisotaan vapaaehtoisena ja kaatui jatkosodan aikana 21-vuotiaana taistelulähetinä vuonna 1941.

lisen nimen kuuli, hän lisä- si siihen: ”Hiihtokuningas.”

Ylitse muiden on mieles- täni maisteri Pekka Kyyti- nen, jolle annoin ääneni Kurkijokelaisen äänestyk-

sessä. Hän kävi meillä alku- kesästä 1939 ja otti meistä perhekuvan, joka on talles- sa tänäkin päivänä ja tä- mänkin kirjoitelman kuvi- tuksena. Ilman tuota isän

serkun vierailua ei meillä olisi mitään näyttöä ennen sotaa olleista hyvistä ajois- ta.

Irja Teräväinen s. Torvinen

Luokki, rahkeet, saverikot, piikkipankko...

Kurkijoen Haapavaarasta kotoisin oleva ja myöhemmin loimaalaistunut Veikko Rastas sai vaimoltaan Ritvalta syntymäpäivälahjaksi akvarellin, missä kuulaana pakkaspäivänä mies hevosineen on tukkisavotassa.

Taulua katsellessaan isännän mieleen tulivat ne hyvät ajat, jolloin hän itse nuorena miehenä tukinajossa ollessaan kahlassi Pollen kanssa syvässä hangessa. Mutta ennenkuin sinne metsään päästiin, oli hevonen ensin valjastettava. Siitäpä Veikko:

- Pollella oli päässä päitset. Tukinajossa pidettiin suitset niitten päällä, ja niistä menivät kuolaimet suuhun. Seuraavaksi tulivat länget. Luokki ja rahkeet olivat tärkeitä. Niillä ankuroitiin aisat. Mäkiwyö esti sen, ettei isojen kuormien kanssa mäkeä alas tullessa länget päässeet luiskahtamaan hevosen kurkuun ja päästä pois. Peruu-tettaessa taas mahanalusremmi antoi tukea etujaloille.

- Meillä Jokelan pojat tekivät aikoinaan huissin hyviä parirekiä. Saverikoilla aisat kiinnitettiin rekeen. Tukkipankoista etummai-

nen oli ns. piikkipankko. Se esti mäessä tukkivarven luisumisen. Kun ensimmäinen varvi oli valmis, vedettiin köysi koukusta kiinni. Toiselle ja kolmannelle tehtiin samoin. Lopuksi sidottiin köysi kuorman ympäri. Etu- ja takareen välissä oli väliketjut. Kun kuorma oli tehty, lyötiin tapit takimaiseen pankkoon. Hevosmies kulki yleensä vieressä pitäen suitsia löysällä ja "antoi tiukassa paikassa hevoselle henkistä voimaa jopa kuormaa lykkäämällä".

Tukkisavotassa

Savottakuntoa Veikko Rastaa tuli hankittua jo varhaisnuorena. Perheen ollessa evakkona Kuorevedellä patisteltiin koko kansaa kunnonkohennukseen. Keväällä 1941 oli Ruotsin ja Suomen välinen maaottelumarssi, missä 10-vuotias Veikko hankki itselleen rautaisen merkin osallistumalla 10 kilometrin matkalle.

Kun Rastaa palasivat vuonna 1942 Haapavaaraan, niin kesäisin, mitä omilta töiltään ehti, oli Veikko naapurin metsässä mottia tekemässä. Talvisin taas koulun jälkeen ajettiin



"Siinä on miehellä oikein metsurin varustus: karvahattu väärin päin päässä, rukkaset kädessä ja huopatossut jalassa", tuumailee Veikko Rastas tarkastellessaan syntymäpäivälahjaksi saamaansa taulua.

halkoja Haapavaaran pysäkeille. Junathan kulkivat tuolloin puilla.

- Olimme muuttaneet Loimaalle vuonna 1947. Tuleepa tässä mieleeni talvi 1948, jolloin ajelin Kyykön korvesta tukkeja Metsämaalle Kivimaan sahalle. Meillä oli kaksi hevosta, joista toinen oli vanhemman Erkki-veljen kanssa ajossa Orivedellä. Isäni,

joka oli jo iäkäs mies ja ollut joka talvi metsätöissä, meni myös Orivedelle. Siellä hän toimi Kipinä-Mikkona auttelemalla kämppäemäntiä, kantelemalla puita sekä lämmittelemällä saunaa ja kämppää. Kevättalvella omien ajojeni loputtua menin Orivedelle Erkillä vänkäriksi.

Oriveden maasto oli mäkeistä. Hevosen piti olla kol-

mihokkisissa kengissä pysyäkseen vetämään raskaita kuormia mäkiä ylös.

- Ollessamme kerran paksussa hangessa erään jyrkän mäen rinteessä koukkasi hevosen takajalka mahanalusremmiin. Polle kaatui ympäri, ja aisat menivät poikki. Siinäpä sitten hevosta pyöritettiin muutama kerta, että saatiin se takaisin jaloilleen. Eipä siinä

auttanut muu kuin tehdä uudet aisat ja viedä kuorma laanille, kertoo Veikko Rastas tuosta vuosikymmenien takaisesta päivästä.

Kämppäelämää

Rastaa perheen miesväki viipyi Orivedellä useita kuukausia aina kevään rospuuttokeleille asti. Tukki-kämpässä, mikä oli kooltaan 8x7 m, oli majoittuneena 10 miestä. Lisäksi siinä kuivattiin viidet hevosvaljaat ja terotettiin sekä justeerit että pokasahat. Silloinhan ei ollut vielä mootorisahoja.

- Kun päivät, usein märkinäkin, uurastettiin metsässä, niin iltaisin maistuvat saunan löylyt ja emäntien laittamat makoisat ruoat, mitkä olivat lähinnä ruisleipää, hernerokkaa, perunoita ja läskisoosia. Sitä vain täysinäisellä mahalla nukkumaan.

- Eihän niissä kämpissä ollut siihen aikaan muuta tuuletusta, minkä nurkista veti. Niinpä aamuisin herätessä ilma oli sen mukaista, mutta se ei tahtia haitannut. Vanhat jermut opastivat nuorempia, eikä siinä turhia valiteltu. Se oli hienoo, että työtä riitti ja sai vähän rahaakin, muistelee Veikko Rastas myhäillen tuota nuoruuden aikaista elämänsä luvaa.

Raili Poutanen



Hymy huuleen

4-vuotias tyttärentyttäreni Julia tuumaili joulunpyhien mentyä ilmeisesti pitkällisen mietiskelyn tuloksena: "Taitaa se pukki olla taruolento, kun kulkee jalkaisin."

....

Hyvä neuvo

Murrosikäinen tyttäreni luki naapurin pikku tytölle tarinaa kolmesta karhusta. Tyttö kuunteli tarkkaavaisesti, kunnes he tulivat kohtaan, jossa yksi karhuista

valitti puuron olevan kylmää.

"Miksei se pannut sitä mikroon?" tyttö ihmetteli.

....

- Tiedätkö, mitä Maija sanoi, kun kosin häntä.

- En.

- Mistä sinä sen tiesit?

....

Mies oli ollut edellisiltana naistentansseissa ja kertoi ystävälleen: "Minua haettiin kaksi kertaa. Ensin haki portsari puhelimeen, ja sitten eukko haki kotiin."

....

Pikku-Liisa kysyi Pikku-Kallelta tämän ikää. "En

tiitä", Pikku-Kalle vastasi. "Joko ajattelet tyttöjä?" kuului jatkokysymys. "En." "No, sitten olet neljä tai nuorempi", päätteli Pikku-Liisa.

....

5-vuotias Matti tiesi olevansa härkä horoskoopissa, ja kun naapurin Maija sanoi myös olevansa härkä, intti Matti tietäväisensä: "Ei nais-härkiä ole, sä olet lehmä."

....

- Johtaja. Palkkani ei vastaa kykyjäni.

- Tiedän sen oikein hyvin, mutta ei ole lupaa maksaa vähempää.

....

Eskon puumerkki



Hiitolan Pitäjäseseuran toiminta käynnistyy uudistunein voimin



Hiitolan Pitäjäseseuran järjestäytymiskokous pidettiin 23.11.2004, ja kuten säännöt määräävät "hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan sekä keskuudesta tai ulkopuolelta sihteerin sekä muut tarvittavat toimihenkilöt". Kokous aloitettiin kukittamalla 18 vuotta seuraa luotsannut Mauri Lankinen, joka luovutti tässä puheenjohtajakautensa viimeisessä kokouksessa nuijan uuden puheenjohtajamme Jouko Hämäläisen käsiin. Myös Jouko toivotettiin ruusun kera tervetulleeksi.

Hiitolan Pitäjäseseuran entinen puheenjohtaja Mauri Lankinen (vas.), sihteerii Raija Laaksonen, ja nykyinen pj. Jouko Hämäläinen onnittelevat syksyllä 70 vuotta täyttäneitä Terttu Ketolaa, joka otti seuran onnittelet vastaan miehensä kanssa yhdessä.

Varapuheenjohtajaksi valittiin Teuvo Savolainen, sihteeriksi Raija Laaksonen ja rahastonhoitajaksi Milja Peltomaa. Seuran pääemäntänä toimii Airi Vihavainen ja jäsenasioita hoitaa edelleen Raija Laaksonen. Matkojen ja retkien vetäjinä toimivat Milja Peltomaa ja Raija Laaksonen.

Kalastusasioita hoitaa Viljo Ylönen tehokkaine apulaisineen. Lehdistön yhteyshenkilöinä toimivat Aino Koppi, Terttu Ketola ja allekirjoittanut.

Hieman haikealta tuntui tämä Maurin viimeinen kokous seuramme puheenjohtajana, ja kiitoksen sanat olivat ja ovatkin paikallaan. Omasta ja kaikkien pitäjäseseuralaisten puolesta on minulla ilo lausua kiitokset Maurille näistä 18 puheenjohtajavuodesta.

Näihin 18 vuoteen mahtuu sekä ala- että ylämäkiä.

Välillä on rahakirstun pohja paistanut näkyvissä ja jäseniäkin on ollut melko vähäinen määrä. Kuitenkin on sieltä notkosta noustu ja hyvän ja tehokkaan hallituksen kanssa olet vienyt seuraa hienosti ja menestyksellisesti eteenpäin.

Nyt luopuessasi puheenjohtajuudesta ja jättäessäsi ohjaukset uusiin käsiin voit tehdä sen hyvillä mielin, sillä seura on kaikin puolin hyvissä voimissa. Jäsenmäärä on ollut viimeaikoina mukavassa nousussa, ja myös seuran talous on hyvässä kunnossa.

Toivomme ja uskomme että olet edelleenkin hengessä mukana ja annat tukesi ja apusi meille vastaisuudessaakin. Lämmin Kiitos sinulle, Mauri.

Raija Laaksonen

Kuntaliiton toimitusjohtaja Risto Parjanne:

Kunnat kimppaan palvelujen tuottajina

Kiristyvän talouden kanssa painiskeleva kuntakenttä joutuu lähivuosina tekemään radikaaleja palvelurakenteen muutoksia. Kunnat ryhtyvät massiivisesti tuottamaan palveluita yhdessä joko alueellisina yhteenliittyminä tai seutukunnallisina ryhmittyminä.

Suomen Kuntaliiton toimitusjohtaja Risto Parjanne ennakoi seutukunnallisen palveluajattelun läpimurtoa jo kuluvalle vuodelle. Paikallislehtien päätoimittajia Helsingissä tavannut toimitusjohtaja Parjanne uskoo, että kunnissa ollaan valmiita palvelutuotannon uudistamiseen ja uudenlaisten strategioiden laatimiseen.

- Uudet valtuustot ovat merkittävän haasteen edes-

sä. Edessä on koko joukko isoja ja vaikeita kysymyksiä ja yhtenä niistä nousee keskusteluun palvelujen priorisointi. Suomella on toki varaa ylläpitää nykyiset palvelut, mutta ovatko kaikki etuudet tarpeellisia ja missä määrin julkisen talouden tulee niitä ylläpitää, pohdiskeli toimitusjohtaja Risto Parjanne.

Hyvinvoinnin eväistä ei riitä voimavaroja kuntaorganisaatioiden paisuttamiseen. Valtiovallan käskyttämien uusien tehtävien kulut on mahdollista kuitata vain kuntayhteistyöstä kertyneillä säästöillä.

- Kuntien palveluksessa olevien työntekijöiden eläköityminen tuottaa omat ongelmansa. Kuntatyön ku-

vaa on lähivuosina tarpeen kirkastaa, jotta eläkkeelle siirtyvien tilalle saadaan palkatuksi uutta työvoimaa. Kunnilla on jo nyt vaikeuksia muutamien ammattiryhmien palkkauksessa. Kasvukeskukset kyllä vetävät, mutta maaseudulle on vaikea saada muun muassa päteviä opettajia, muistutti toimitusjohtaja Risto Parjanne.

Kuntatalouden yleiset näkymät paranevat kuluvan vuoden jälkeen. Kuntien ykkösmies arvioi, että kuntatalous kykenee kuittamaan alijäämiä pois jo vuonna 2006.

- Tulopoliittinen ratkaisu antaa hyvät lähtökohdat kuntatalouden tasapainottamiseen. Arvioitu kolmen prosentin bruttokansantuotteen nousu ei yksin riitä kuitenkaan kuntia pelastamaan. Kunnilla on lisäksi hoidossaan noin 100 miljoonan euron kunnallistekniikka. Kansallinen terveyshanke on lähiajan suurin työmaa. Yhteistyötä tiivistämällä hanke voidaan kuitenkin viedä kunnialla läpi, edellyttäen, ettei valtiolta taas keksi uusia tehtäviä kunnille.

Arto Henriksson

Kirjoittaja on Loviisan Sanomien päätoimittaja ja toimitusjohtaja sekä Paikallislehtien Päätoimittajary:n puheenjohtaja.



Kuntaliiton toimitusjohtaja Risto Parjanne ennakoi kunnille tiukkaa taloutta täksi vuodeksi, mutta tilanteen helpottumista jo ensi vuonna.

Etsimen edessä



Kansanedustaja Olavi Ala-Nissilä on uuden Loimaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja ja ”jyvällä Loimaan tulevaisuudesta”.

Toimittajan kameran eteen sattui uuden vuoden ensimmäisinä päivinä loimaalainen kansanedustaja Olavi Ala-Nissilä, joka ystävällisesti vastasi muutamiaan ajankohtaiseen kysymykseen.

Toimitte valtiovarainvaliokunnan puheenjohtajana ja eduskunnan pankkivaltuuskunnan puheenjohtajana. Kuinka suuriin rahallisiin panostuksiin Suomen valtion mielestänne pitäisi sitoutua auttaessaan Aasian hyökyaaltojen koettelemia ihmisiä ja alueita? Pitäisikö hallituksen pysyä budjetin raameissa vai voisiko tässä tapauksessa ylittää tällaiset rajat?

- Suomi aina maksaa sen, minkä lupaa. Katastro-

fiaapumme on myös hyvin koordinoitua ja kohdistettua. Kehitysyhteistyössä ja nyt Aasian katastrofiavussa jäämme kyllä muista pohjoismaista jälkeen. Siksi apuamme vielä lisätään, ja budjettiraamit kyllä siihen taipuvat.

Teillä on takananne pitkä ura Loimaan kunnanvaltuuston puheenjohtajana. Nyt teidät on valittu uuden Loimaan kaupunginvaltuuston puheenjohtajaksi. Mitkä ovat ne painopistealueet, joihin pyritte luottamustehtävänne myötä vaikuttamaan? Poikkeavatko ne mitenkään siitä, mihin olette tottunut aiemmassa tehtävässänne Loimaan kunnassa?

- Uusi tunnuslauseemme

on ”Jyvällä tulevaisuudesta”.

Uudessa Loimaassa olemme luoneet selkeän strategian eli Loimaan linjan vuosille 2005-2008. Sen pidempi tähtäin on vuodessa 2015. Tulevaisuuden visiomme toteuttamiseksi viihtyisästä ja kehittyvästä kaupungista kaupunginvaltuusto on linjannut viisi strategista menestystekijää, jotka ovat yrittäjyyden toimintaedellytysten edistäminen, hyvä paikka asua -brandi, vakaa ja mahdollisuuksia antava talous, mehenki ja toimiva kuntaorganisaatio.

Yrittäjyys ja maaseutuomainen edullinen, turvallinen, luonnonläheinen asuminen sekä logistinen sijaintimme ovat valttimme. Loimaalla on nyt tekemisen meininki.

Monia hyviä asioita on vireillä, ja saamme varmasti tuloksia aikaan.

Strategisiin asioihin valtuuston puheenjohtajana haluan nimenomaan panostaa nyt.

Tätä tuskin olemme ennen riittävästi tehneet.

Miten myöhään vai pitäisikö sanoa varhaiseen kuntaliitoksen juhliminen uuden vuoden yönä kohdallanne venyi?

- Vanhat kunnat lakkautettiin ja perustettiin uusi kaupunki Loimaa. Siksi emme puhu liitoksesta vaan yhdistymisestä.

Juhlamme onnistuivat hyvin, ja ne tässä tilanteessa järjestettiin, vaikkakin Aasian kriisi painoi varmaan kaikkien mieliä. Heti yhden jälkeen jo olin nukkumassa Hirvikoskella eli Kanta-Loimaan kaupungin osassa.

Hyvää Uutta vuotta meille Kurkijokelaisen ystäville!

Nuutti

Karjalan Liiton teema vuoden yhteen aiheeseen karelianismiin viitaten on nimi Nuutti ainakin minun mielestäni saanut evakoille uudet kasvot täällä Satakunnassa.

En muista, olisiko Nuutinpäivään liittynyt Karjalassa mitään erikoisia toimenpiteitä. Jos ennen sotia olikin, niin en ainakaan muista tai sitten ”konstit” jäivät tekemättä kotikylälämme Hiitolan Pukinniemessä.. Kylämme tosin oli hyvin lähetystyön viitoittama, lähtihän naapuristamme viisi ihmistä Ambomaalle, ja muutkin naapurit olivat sen työn innoittamia.

Lähetyssompeluseuroja oli taloissa ja virsiä veisattiin niin Nuuttina kuin muinakin päivinä. Minäkin laulelin ”Mustaa Saaraa” tippa linssissä jo hyvin pienenä. Siis ei Karjalan Nuutista ole muistoissani kuin hokema, että Nuutti vie joulun pois.

Kun tulimme evakko-

matkalla Kihniölle, oli siellä tapana, että miehet kiertelivät taloissa tyhjentämässä sahtitynnyrit ja ajelivat hevoillaan kovin. Eräs huvittava sattuma tuon ajan Nuutinpäivästä on jäänyt mieleeni ikuisesti. Nyt jo naurattaa, mutta silloin oli itku lähempänä.

Nimittäin talo, jossa asuimme, oli miehistä rikas: viisi vapaata ja itse isäntäkin jo leskimies. Heille tuli tavanmukaisesti vieraita tyhjentämään sahtitynnyriä. Tulijat olivat talonväelle sukua ja he karauttivat pihaan komealla orhillaan.

Asiana oli kosia minua, sitä varten oli mukana puhemieskin, joka kehui sulhasehdokkaan olevan Virtain rikkaimpia miehiä, joka omisti sahan ja myllynkin orin lisäksi. Ja mikä mies itse olikaan, tuolloin tosin vähän liikutetussa tilassa, mutta olihan asia tärkeä, joten siksi oli vähän maistanut, mutta muutoin

oli ihan raitis mies. Mieslauma kävi kysymään isältäni lupaa. Minä menin isäni selän taakse ja kielsin häntä antamasta myöntävää lupaa.

Noloina ja rukkaset saaneina niin puhemies kuin sulhasehdokaskin poistuvat minua moitiskellen, kun en huolinut niin komeata miestä. No, tuo olisi voinut tapahtua jonakin muunakin vuodenpäivänä, mutta Kihniön perinteisiin kuului tuo sahtitynnyreiden tyhjennys. Kai se oli sellaista joulunpyhien lopetusjuhlaa, meidän perheellemme kuitenkin uutta ja outoa.

Täällä Noormarkun seutuvilla sitä vastoin lapset pukeutuvat hullunkurisesti ja käyvät taloissa laulamassa saadakseen jouluntähteitäkoreihinsa kuten omenoitapipareita ja rahaakin. Hupaisa tapa, jonka omatkin jälkeläiseni ovat omaksuneet.

Muistan erään tapauksen

vuoden takaa, kun naapurimme pikku tyttö tuli vähän isomman veljensä kanssa Nuuttipukeiksi pukeutuneina, lauloivat laulunsa ja saivat paikkansa. Sanoin tuntevani tuon pikku tytön, johon tyttö kipakasti vastasi: ”Et tunne.” Sanoin, että hänellä oli yhtä kauniit silmät kuin naapurin Niinalla ja että siksi epäilin häntä Niinaksi. Tuskin lapset olivat ovea sulkenneet, kun velipoika varoitti siskoaan: ”Nyt kun menemme seuraavaan taloon, pidät, Niina, silmät kiinni.” Tapahtuiko niin, en tiedä. Näin muistelee

Aino Koppi
Noormarkku

Nuutinpäivän iltana käy Kopilla useitakin pikku ryhmiä esiintymässä ja laulamassa ja tekemässä ”lasten teatteria”.



Täysin uusi FordFocus



Vihdoin täällä!
Ensiesittelyssä
tänä viikonloppuna
15.-16.1.

La 10.00 - 14.00
Su 11.00 - 14.00

Uusi Focus-mallisto
alk. 17.900 € + toimitus
Käyttöalv. 290 €/kk.
vapaa autoalv. 430 €/kk.

EU-yhdistetty 5.1-9.4 l/100 km
CO₂-päästöt 134-222 g/km
Kuvan auto erikoivanus.

Meillä Erkki Kallion luontokuvanäyttely Tervetuloa.

Täysin uusi Ford Focus on ylittänyt riman korkeammalla kuin koskaan. Uutta ei ole vain tyylikäs ulkomuoto. Luokkansa tehokkaimmat moottorivaihtoehdot, huippuunsa hiottu ajomukavuus ja viiden tähden turvallisuus tekevät uudesta Focusista vuoden halutuin tulokkaan. Tervetuloa vuoden odotetumpaan koeajotapahtumaan ystävälliseen Ford-liikkeeseen. Esittelyssä 3- ja 5-oviset, farmarit sekä uuden sukupolven monikäyttöautot Focus C-MAXit.

FordProtect FordCredit

www.uusifocus.fi

Täysin uusi FordFocus

Paremmiin perille



Mellilän Auto Oy Loimaa
www.mellilanauto.fi

Lamminkatu 39
32200 LOIMAA
puh. 02-763 6710

Avoinna
Ma 8.30 - 18.00
Ti- Pe 8.30 - 17.00
La 10.00 - 14.00

Tytön tyllerön muisteloita

Juosta kipitetään nyt tuonne hevoshaan kalliolle. Sieltä saa hyvän juoksu- vauhdin alaspäin, kun baana on sileä. Varo, ettet kaadu.

Erkki-hevonen oli kova näykkimään. Kerran kun se oli kauempana syömässä, tuli ajatus kokeilla, miltä tuntuisi pitää sen hännästä kiinni ja kulkea perässä. Siitä tuli pauhuja.

On lämmin kesäpäivä. Mennään päs metsästä-mään. Kepit käteen ja kauemmas pellon reunaan, siellä kun on paljon käärmeitä. Eipä nähty yhtään, vilistivät kolmen rasavillin edestä

karkuun.

Kun ei saatu käärmeitä, niin kiivetään tuohon isoon tuomeen. Toisella puolella puunrungon vieressä on korkea kallion seinämä. Hyppy oksalle ja ylöspäin. Onpa hieno näköala, mutta mitäs siitä.. Mustat isot marjat ovat kypsiä ja makeita. Siinä tuli vitamiinianos kesken leikin.

Käydään rakentamassa risumaja vasikkahakaan, siellä kun on synkkä vitikko. Tästä tuli liian synkkää, mennään pois. "Hei, menkääs syömään mansikat pois ojanpenkalta, kohta aloitetaan heinän niitto."

Oi, miten isoja ja maukkaita pitikään punaposkien oleman.

Tuli syksy. Taivaalle ilmestyi jyriiseviä mustia "lintuja". "Jos ne ilmestyvät näkyviin, niin heti pitää mennä maahan ja olla liikumatta", kuului komento. Lumen tultua puhuivat, pitäisikö hommata valkoiset puvut. Eräänä iltana jysähti ja lujaa. Pelkäsinkin mennä omalle puolelle, jäin mummon luo yöksi. Päivällä katsoimme ihan pyöreää isoa kuoppaa peltosaran reunassa.

Tuli maaliskuu. Eräänä iltana noin kymmenen aikoihin tultiin sanomaan, että lasten ja vanhusten pitäisi mennä Parikkalaan päin ja lähteä pitäisi heti.

Sinne jäi Ilomäki kaikkinen hauskoine leikkeineen.

Sinne jäivät keväiset sini- vuokko- ja valkovuokko- metsän reunat, kaivon ympärökset keltaisina kulle- roista, ahomansikat ja mustat tuomenmarjat.

Ilomäen Liisa

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Kiinalla (16 kpl)
2. Japanissa (54 km)
3. englantia ja ranska
4. Lankalauantai
5. sieni
6. vuonna 1932
7. Rääveli
8. Yhdysvalloissa
9. Kristiania
10. pyöreä



Tarjoukset voimassa: perjantai - lauantai 14.-15.1.2005

Paikkakunnan parhaat valikoimat!

Suomalainen kirjolohi file

5,99
kg



Kariniemen Marinoidut Broilerin fileesuikaleet 450 g (8,87 kg)

3,99
rasia

Saarioisten Valkosipulikerma- perunat tai Kermaperunat 700 g (4,21 kg)

2,95
rasia

Snellman Voileipäkinkku 300 g (8,83 kg)

2,65
pkt

Valio Polar 15 juusto 700 g (8,93 kg)

6,25
pkt

ELDORADO BANAANI **0,99** kg

Atria Tuore Porsaau Uikofile

5,99 kg

Coca Cola, Sprite & Fanta 1,5 l 2-pack (0,73 l)

2,99

Olvi III 6-pack (2,20 l)

4,95

SPAR etukortilla

Talous- kidesokeri

0,59 1 kg



Alko 762 2062

nonstop parturi 040-765 7028

Näillä listalla muuttia -Loimaa- 762 2848

Kahvila Helmi 762 4432

LOP- Kultapiste 763 2150

Ainutlaatukselle naiselle ja lapselle Olkatar 762 1413 76368520

Ritvan ja Olin Eines- keittiö 76368520

SPAR LOIMAA
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18

Ruokakauppa Sinun makuusi

SPAR

Sydämelliset Onnittelumme

90-vuotiaille Loimaan Lehdelle ja painotalolle!

Kiitämme hyvästä monivuotisesta yhteistyöstä.

Kurkijokelainen

Kurkijoki-Säätiö

Karjala-myymä

Erikoisliike Karjalasta ja karjalaisuudesta kiinnostuneille

Helsingin myymälä, Kasarmikatu 16

Kauppakatu 41, 53100 Lappeenranta
• Puh. (05) 541 4650, fax (05) 541 4651
• sähköposti: karjala@myymala.inet.fi
• www.karjala-myyymala.fi

PYYHKII HYVÄST!

MIUL PYYHKII HYVÄST!

LOIMAAN VIIALAN KONDITORIA-KAHVIO

Kauppalankatu 2, puh. 763 2001
Avoinna: Ma - pe 8.30-17



Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

EHT- liiton jäsen

TILAA
Kurkijokelainen
Vesikoskenkatu 13 As 21
32200 Loimaa
Avoinna: Ti & Pe klo 9-14
puh. (02) 762 2551
Matkapuh. 050-521 3336

Asianajaja



ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeus- turva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkisen kaupanvähvistaja
Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

Asianajaja,
varatuomari Jari Heikman
varatuomari Kaarina Nylamo
oik.yo Tiina Tähtinen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäätä Loimaan Aluesairaala

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA

LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. 7622 950,
Oikokatu 3
Avoinna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

HAUTAKIVET

Vuodesta 1921 luotettavaa ja yksilöllistä palvelua



LOIMAAN KIVI

PUHELIN (02) 760 511



Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547